

Đề thi thử Văn chuyên vào 10 năm 2023 - 2024 THPT Chuyên Lam Sơn - Thanh Hóa**Câu 1.** Nghị luận xã hội (4 điểm)

Khi lạc đường, Alice hỏi chú mèo: "Xin hãy chỉ cho tôi phải đi đường nào?"

Chú mèo trả lời: "Đi đâu đó phụ thuộc vào việc cô muốn đi đâu."

Alice nói: "Tôi không quan tâm nơi tôi sẽ đến..."

"Thế thì cô đi đường nào cũng vậy cả thôi.", chú mèo nói.

(Dẫn theo Alice ở xứ sở thần tiên, Lewis Carroll)

Viết bài văn trình bày suy nghĩ của em về thông điệp sống được gửi gắm trong cuộc đối thoại trên.

Câu 2. Nghị luận văn học (6 điểm)

Nhà thơ Chế Lan Viên trong Thơ bình phương - Đời lập phương đã viết:

Vô vàn thi nhân trước anh đã viết về mưa

Mất anh chả còn hồn nhiên đâu sau nhĩ nhĩ từ ngữ

Khéo cơn mưa anh viết bây giờ là cơn mưa của họ...

(Trích Thơ bình phương - Đời lập phương, Hoa trên đá, NXB Văn học, 1984)

Bằng cảm nhận về những sáng tạo mới mẻ của tác giả Hữu Thỉnh trong bài thơ Sang thu, em hãy bình luận khó khăn của thi nhân trong công việc làm thơ được nhà thơ Chế Lan Viên chia sẻ ở trên.

Hết.

Đáp án đề thi thử vào lớp 10 môn Văn chuyên năm 2023 - 2024 THPT Chuyên Lam Sơn - Thanh Hóa

Mời các em học sinh và thầy cô giáo tham khảo đáp án chi tiết của đề dưới đây:

CÂU Ý	YÊU CẦU CẦN ĐẠT	ĐIỂM

CÂU Ý	YÊU CẦU CẦN ĐẠT	ĐIỂM	
1	Hình thức, kĩ năng	0.5	
	1	Đáp ứng yêu cầu của bài văn nghị luận xã hội	
		Trình bày vấn đề một cách khoa học, hấp dẫn	
	2	Nội dung	3.5
		Giải thích	0.5
	2.1	- Câu hỏi của Alice về đường đi khi bị lạc nhưng lại không biết nơi mình đến: mong muốn tìm một con đường, có được một sự lựa chọn để vượt thoát sự mất phương hướng nhưng lại không biết đích đến, mục tiêu cần đến là gì. - Câu trả lời của chú mèo cho rằng nếu không biết muốn đi đâu thì đi đường nào cũng vậy cả mà thôi : khẳng định mục tiêu sẽ quyết định sự lựa chọn con đường, không có mục tiêu cụ thể thì mọi con đường cũng như nhau.	
		Cuộc đối thoại mang ý nghĩa ẩn dụ sâu sắc về vai trò của mục tiêu trên hành trình cuộc đời mỗi người. Từ đó, gửi gắm thông điệp sâu sắc: cần sống có mục đích, biết rõ mình muốn trở thành ai để có được sự lựa chọn hướng đi trong cuộc đời.	
	2.2	Bình luận	2.5
	2.2.1	Con người vì nhiều lí do khác nhau mà nhiều khi lạc lối, mất phương hướng, không biết mình muốn gì hoặc chỉ sống theo mong muốn của người khác.	
		Mục tiêu sống đóng vai trò đặc biệt quan trọng trong cuộc sống của mỗi người.	
	2.2.2	- Mục tiêu định hướng con đường, dẫn dắt thái độ và cách sống để mỗi người định vị bản thân. - Mục tiêu tạo động lực, thôi thúc mỗi người nỗ lực cố gắng vượt lên sự chậm trễ, trì trệ để phát triển bản thân, để đóng góp cống hiến cho xã hội.	
	2.2.3	Xác định rõ mục tiêu là điều cần thiết nhưng cũng cần biết trân trọng ý nghĩa của những trải nghiệm trên hành trình đến đích.	
		Liên hệ, bài học	0.5
2.3	- Người trẻ thường hay mơ mộng nên nhiều khi đặt mục tiêu xa vời không sát thực tế nên cũng dễ bị lạc lối. - Tích cực trải nghiệm khám phá bản thân và cuộc sống để kiến tạo cho mình những mục tiêu phù hợp có giá trị. - Con đường dẫn đến mục tiêu là một hành trình dài đầy gian nan, bên cạnh sự nỗ lực của bản thân cũng cần sự dẫn dắt của những người thành công, giàu		

CÂU Ý	YÊU CẦU CẦN ĐẠT	ĐIỂM	
	kinh nghiệm.		
2	1 Hình thức, kỹ năng	1.0	
		Đáp ứng yêu cầu của bài văn nghị luận văn học	
		Trình bày vấn đề một cách khoa học, hấp dẫn	
	2 Nội dung	5.0	
	2.1 Giải thích	1.0	
	2.1.1	Cắt nghĩa, nêu rõ khó khăn trong công việc làm thơ đã được nhà thơ Chế Lan Viên chia sẻ.	
		- Vô vàn thi nhân trước anh đã viết về mưa: trong sáng tạo có nhiều đề tài đã trở nên quen thuộc, được các nhà thơ trước khai phá, thể hiện, xác lập dấu ấn - Mất anh chẳng còn hồn nhiên đâu sau nhiều từ ngữ: mất đi khả năng ngạc nhiên trước đời sống, không còn nhìn nhận thế giới trong sự tươi mới, bất ngờ bởi cách nhìn, cách thể hiện đã có sẵn. - Khéo cơn mưa anh viết bây giờ là cơn mưa của họ: sự lặp lại những cái đã có, không tạo được dấu ấn riêng mang đậm cá tính sáng tạo ở người nghệ sĩ.	
		Chia sẻ của Chế Lan Viên đề cập tới một khó khăn quan trọng của nhà thơ trong công việc làm thơ: vượt qua sự ảnh hưởng của người khác để có được cách nhìn, cách thể hiện mới mẻ, khẳng định dấu ấn cá nhân của chủ thể sáng tạo.	
	2.1.2	Lí giải vấn đề vì sao cách nhìn, cách thể hiện mới mẻ lại là khó khăn, thách thức của nhà thơ trong quá trình sáng tạo.	
		- Nhà thơ sáng tạo trong mối quan hệ với những gì đã có trước mình. Sự kế thừa, tiếp thu, học hỏi những thành tựu đã có là một điều tự nhiên và cần thiết trong sáng tạo. Bởi thế, việc vượt thoát ảnh hưởng của những người đi trước, nhất là cái bóng của những bậc thầy lớn là một điều không dễ dàng. - Nhưng nghệ thuật lại là lĩnh vực của cái độc đáo, đòi hỏi mỗi người nghệ sĩ phải có được cái riêng biệt, phải khẳng định được dấu ấn cá nhân. Nếu chưa có một cách nhìn riêng, cách thể hiện riêng góp phần tạo nên một gương mặt nghệ thuật không trộn lẫn, nhà thơ sẽ không thể được "dung nạp" vào thế giới văn chương.	
2.2 Cảm nhận về những sáng tạo mới mẻ của tác giả Hữu Thỉnh trong bài thơ Sang thu, bình luận về khó khăn của thi nhân trong công việc làm thơ đã được nhà thơ Chế Lan Viên chia sẻ .	3.5		
2.2.1	Giới thiệu tác giả tác phẩm		

CÂU Ý	YÊU CẦU CẦN ĐẠT	ĐIỂM
	Viết bài thơ "Sang thu", nhà thơ Hữu Thỉnh phải đối diện với khó khăn, thách thức lớn.	
2.2.2	Mùa thu là đề tài quen thuộc trong thơ ca, trước Hữu Thỉnh đã có nhiều nhà thơ thành công khi viết về đề tài này. Vì thế không lặp lại mùa thu của người khác, sáng tạo nên mùa thu mang đậm dấu ấn cá nhân của mình là một thách thức đặt ra với nhà thơ.	
2.2.3	Ở bài thơ "Sang thu", Hữu Thỉnh đã có những sáng tạo mới mẻ trong cách cảm nhận và thể hiện thiên nhiên đất trời lúc thu sang để khẳng định dấu ấn cá nhân trước một đề tài quen thuộc.	
	<ul style="list-style-type: none"> - Những phát hiện, cảm nhận tinh tế về biến chuyển của tạo vật quen thuộc trong khoảnh khắc giao mùa từ cuối hạ sang đầu thu. - Từ những cảm nhận về đất trời sang thu, nhà thơ đã có những liên tưởng, suy tư mới mẻ, sâu sắc về đất nước, con người trong thời khắc chuyển giao. - Trên cơ sở thể thơ ngũ ngôn, những thi liệu và ngôn từ quen thuộc, nhà thơ đã sáng tạo nên những hình ảnh mới lạ, những kết hợp từ ngữ độc đáo tạo nên những cách biểu đạt riêng, giàu sức gợi. 	
2.3	Bình luận mở rộng	0.5
	<ul style="list-style-type: none"> - Chia sẻ của nhà thơ Chế Lan Viên cũng chính là trở ngại của nhiều nhà thơ chân chính về một trong những khó khăn của công việc làm thơ: phải tạo ra cái mới, phải có được dấu ấn cá nhân nếu người nghệ sĩ muốn được cấp giấy thông hành vào thế giới nghệ thuật. - Nhà thơ khi sáng tạo cần vượt thoát được sức ảnh hưởng của những người đi trước bằng việc nuôi dưỡng tâm hồn trẻ thơ trong mình, luôn giữ được đôi mắt hồn nhiên để khám phá thế giới và không ngừng trau dồi để có "vùng ngôn ngữ" của riêng mình. - Người đọc cần nâng tầm đón nhận để trân trọng những tìm tòi sáng tạo của người viết, từ đó mở rộng biên độ nhận thức, nói rộng và làm sâu sắc hơn các chi tiết kích tâm hồn. 	